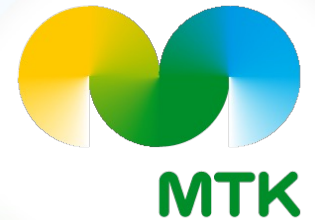

Elintarvikeketjusta lisää arvoa Järvi-Suomeen

Kaski seminaari
Karelia AMK
29.11.2023

Jari Rouvinen, MTK Pohjois-Karjala

MTK:n ja ETL:n ruuan kasvuohjelma

”Ruoka-alan pitkäaikainen kehittäminen hallituksen kärkiohjelmaksi”

1. 5000 uutta työpaikkaa ja arvonlisän kasvattaminen
2. Huoltovarmuuden lisääminen
3. Viennin kaksinkertaistaminen (4mrd euroon) 2027
4. TKI panostus 120 milj.
5. Oikeudenmukainen ”kakunjako” ruokaketjussa

JÄRVI-SUOMI BRÄNDI

MARKKINOINTIYHTEISTYÖ

Matkailu

Ruokamatkailu

Ruokavienti

Maakunnalliset merkit ja sertifikaatit:

- Karelia á la Carte
- EGR
- D.O Saimaa

KEHITTÄMISTOIMET

ProAgria

MTK

Metsä-
keskus

Amk:t

Ylimaakunnalliset kehittämishankkeet

- tuotepilotointi
- tutkimushankkeet

Ammatti-
oppilaitokset

Yliopistot

LUKE

Amk:t

Yritysrühmähankkeet

Kehittämissyhtiö

RÄNDIN POHJA

Maaperä-, ilmasto-, vesistö- ja monimuotoisuusohjelmat

**JÄSMY = hajautettu, vastuullinen,
"kokonaiskestävä" tuotantotapa**

Ylimaakunnallisten kehittämishankkeiden hyödyt

- Riittävä yrittäjäpohja (vienti-, erityisosaamis- ja kv-hankkeet)
- Osaamisen vaihto ja verkostojen hyödyntäminen (4 yliopistoa ja 5 AMK:ta Järvi-Suomen alueella)
- Taloudellinen tehokkuus ja isommat hartiat
- Paremmat mahdollisuudet osallistua EU-tason hankkeisiin
- Parantaa ("pakottaa") pitkän aikavälin suunnittelua

Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma (JÄSMY)

- Valmisteluprosessi 2019 ELYjen maaseutuyksiköiden vetämänä
- Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi
- Maaseutuohjelmatyön tukena ja osana
- Kytkeytyy myös muihin ohjelmiin ja rahoitusvälineisiin
- Koordinaattori V/21
- 5 ELYn yhteinen teemahaku kevät 22
- <https://www.ely-keskus.fi/web/jarvi-suomen-ilmasto-ohjelma>

JÄSMYN TAVOITEET

Järvi-Suomen vesistöjen tila säilyy vähintään hyvänä tai paranee vähintään hyvälle tasolle

1. Maan kasvukunnon parantaminen ja ylläpito
2. Peltojen vesitalouden hallinnan parantaminen
3. Valumien estäminen
4. Lannankäsittelyn ja -levityksen edistäminen ja kehittäminen
5. Vesistöjen kunnostus
6. Ekologisesti kestävä metsänhoidon ja metsätalouden edistäminen
7. Ympäristötoimien kohdentamisen parantaminen

Järvi-Suomesta tulee hiilineutraali

8. Kiertotalouden ja agroekologisten symbioosien tukeminen
9. Maatalouden biokaasulaitosten tuki
10. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen
11. Vastuullinen ja eettinen matkailu
12. Kasvinviljelyyn liittyvän hiilensidonnan ja nurmitalouden tukeminen
13. Pitkäaikaisen kasvuston edistäminen turvepelloilla
14. Peltoviljelyn logistiikan kehittäminen tilusjärjestelyitä ja tilojen välistä yhteistyötä edistämällä
15. Puurakentamisen suosiminen

Järvi-Suomen luonnon monimuotoisuus säilyy tai lisääntyy

16. Perinneympäristöjen ja kulttuurimaisemien hoitaminen ja ylläpito
17. Maisemanhoidon tukeminen haja-asutusalueilla
18. Luonnonmukainen tuotannon edistäminen
19. Vieraslajien torjunta ja hävittäminen
20. Ekosysteemipalveluiden turvaaminen
21. Kosteikkojen ylläpitäminen ja hoitaminen
22. Riista- sekä kurki- ja hanhipeltojen perustaminen, ylläpitäminen ja hoitaminen
23. Pölyttäjien elinympäristöjen säilyttäminen ja ylläpitäminen

Vastuullinen ja kannattava liiketoiminta sekä kestävä asuminen lisääntyvät

24. Hajautetun ja uusiutuvan energian tuotannon ja hyödyntämisen edistäminen
25. Kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen
26. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien vahvistaminen
27. Ympäristöystävällisen liiketoiminnan edistäminen
28. Vastuullinen, kilpailukykyinen ja resurssitehokas ruokajärjestelmä
29. Laadukkaiden ja monipuolisten lähipalveluiden turvaaminen
30. Kestävän asumisen ja liikkumisen edistäminen

Läpileikkaavat toimenpiteet

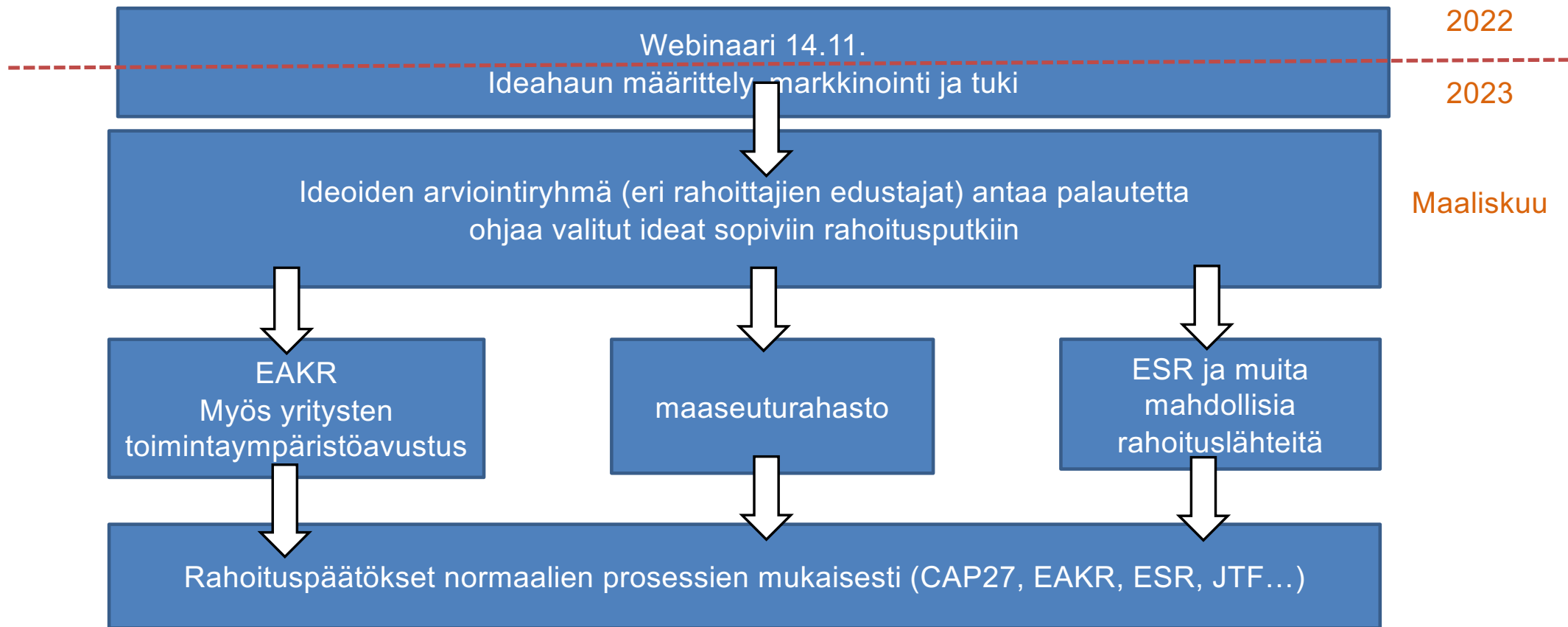
31. Uuden teknologian käyttöönotto
32. Viestinnän, koulutuksen ja neuvonnan kohdentaminen

JÄSMY KARELIA yhteistyö

- Mahdollisuus löytää paljon hyviä opinnäytetyö aiheita
- TKI yhteistyö vesien suojelussa ja kiertotalous innovaatioissa
- Järvi-Suomi brändin jatkokehittäminen matkailu-ruokamatkailu-ruokavienti
- Uusi JÄSMY koordinaattori haussa Etelä-Savon Elyyn parhaillaan

Yhteinen ideahakuprosessi (ELYt, liitot) Aikataulu esim.

E-Muovi hanke (JAMK)

- Maatilat ja puutarhat käyttävät n. 12 000 tn muovia vuosittain
- Kerätty muovi menee pääosin polttoon tällä hetkellä
- Tavoitteena nostaa kierrätettävän muovin jatkojalostus astetta
- Hankkeen tavoitteena luoda digitaalinen alustaekosysteemi, jonka avulla voidaan välittää tietoa muoviketjussa:
valmistajat-viljelijät-välivarastot-terminaalit-kuljetukset- jätemuovin käsittelijät ja jatkojalostajat

Ruotsin malli

- Svepretur on maatalouden muoveja myyvien yritysten yhteenliittymä yhteenliittymä, johon kuuluu 13 alan suurinta toimijaa
- 400 keräyspistettä ympäri maan, joihin muovia voi toimittaa 1-2 päivänä vuodessa (urakoitsija vetoisia)
- Muovilaatujen erottelu ja tilaneuvonta kuuluu toimintaan
- Paalausmuovien osalta päästy 70% kierrätysasteeseen
- 8-10 eri muovilaatua paikkakunnan mukaan

Elintarvikejalostuksen kehittämisen teemat

Konkreettinen hyöty yrityksille (€, osaaminen, verkostoituminen, liiketoiminnan kehittäminen, uudet liiketoiminta mahdollisuudet, erikoistuminen)

Raaka-aine

Keruun /
talteenoton ja
alkukäsittelyn
standardointi

Jäljitettävyys,
vastuullisuus,
kestävät
tuotantotavat

Sivuvirrat
Raaka-
ainevirtojen
tunnistaminen,
arvoketjut.
Hävikin
vähentäminen

Kausityövoima

Laatu (mm. brix)

Raaka-aineiden (villit ja viljellyt) saatavuuden turvaaminen

Teknologinen kehitys ja vaihtoehdot mm. IQF individual quick freezing, AEF acoustic extra freezing

Jatkojalostus

Tutkimus-, kehitys- ja
innovaatiotoiminta

Arvonlisä, jalostusarvon nostaminen

Pakastekuivaus
Puhos

Hyödyntävän
teollisuuden
tarpeet
huomioiva

Komponenttien erottaminen (lääke,
elintarvike)

Brändi, Myynti ja markkinointi

Markkinakartoitus uusi/olemassa
olevat, yrityskohtaiset kartoitukset
(Bernerin selvitys)

Brändäys (mm. Lakeland),
brändinäkökulmat

Yritysverkosto, asiakaslähtöisyys,
asiakaslähtöinen tuotekehitys

Kansainvälisyys, uusien markkinoiden
haltuunotto

Luomu, ympäristöystävälliset
tuotantoketjut, vastuullisuus

Elintarvike- ja luonnontuotealan yritykset (kontaktoinnit, kehitystarpeiden kartoitus, kohdemarkkinat, teemahaastattelut)

Kehittämisohjelma jakautuu osahankkeiksi (investointi-, yritysryhmä-, kehittämishankkeet)

Hanke 1

Hanke 1

Hanke 3

Hanke 4

TOTEUTTAJAT: RIVERIA, SUOMEN METSÄKESKUS, KEHITYSYHTIÖT, KUNNAT JA KAUPUNGIT, MTK POHJOIS-KARJALA, PROAGRIA ITÄ-SUOMI, LUKE, UEF, KARELIA

KIITOS!

7.2.2024

12